

хващаната икономическо-финансова сфера чрез системата на националната отчетност.

Друго опасение на авторите е, че неформалните сектори не могат добре да се наблюдават статистически и при достатъчно достоверни репрезентативни наблюдения. Ще има много фактически отчетни колебания и това ще се отрази на самия показател брутен вътрешен продукт. Всъщност качеството на неизчерпателните наблюдения в неформалните сектори по нищо не се различава от гледна точка на случайните или систематичните грешки при каквото и да било изучаване — например домакинските бюджети, реколтата. Излишно е да се споменава, че в много страни преброяванията на населението за определени години или райони се извършват само посредством репрезентативни наблюдения.

Според нас проблемът за неформалните сектори трябва да се решава от техническа гледна точка съобразно най-новите подходи на статистическите изучавания и тук могат да се изброят различни методи за избор на единиците на наблюдение и класификацията на признаците. Каквато и да е достигнатата гаранционна вероятност, чрез изучаване на неформалните сектори се обхваща изцяло и завършено процесът на възпроизводството на обществения продукт, съответно на крайния продукт, чиято цел в крайна сметка е да съдейства за възпроизводството на хората, на самата работна сила. Ако стоят въвн от системата, то по ресурсите, а и по пазарното потребление, има бели петна, които завоалират истинската икономическа цена на общественото възпроизводство. Затова се стигна именно до крайно необосновани тези за ограничаване на раждаемостта във функция от пряко характеризираните икономически равнища. Затова остава непризнат и огромен човешки труд в домашното стопанство, който понякога има по-голям принос за възпроизводството на работната сила, отколкото общественото производство. Излиза, в случай на неотчитане на неформалните сектори, че стойността на работната сила е по-евтина. Оттук и икономическата политика на ниската цена на работната сила, която, от своя страна, ограничава техническия прогрес. Нещо повече, дори стойността на продукцията и услугите от неформалните сектори да бъде отчетена от гледище на реалната цена на работната сила, остават още неотчетени елементи — на духовната и интелектуалната среда на семейството, която не се оценява (както и разходът в детската градина или изпятата песен на концерта), също формиращи човека и то при по-ефективни и сложни пътища на човешкото общуване и рекреативност. Но ако аспектът във връзка с неформалните сектори е по-друг — да се формира реалният обем на новосъздадения продукт и на него да се гледа като на материална производствена сфера, изключването му от една отчетна система означава непълно отчитане на ресурсите и междуотрасловите връзки. Има много въпроси и във връзка с ораз-